

СТРАТЕГІЧНИЙ ОБЛІК ТА АНАЛІЗ

КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЙ СТРАТЕГІЧНОГО ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЙ СТРАТЕГІЧНОГО ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ

ТЕМА 1 СТРАТЕГІЧНИЙ УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ТА АНАЛІЗ В УПРАВЛІННІ ЕКОНОМІКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Мета вивчення теми: ознайомлення зі змістом, об'єктом і предметом аналізу господарської діяльності, визначення ролі аналізу господарської діяльності в управлінні підприємством, систематизація функцій і задач аналізу господарської діяльності у відповідності до його мети та принципів, з'ясування методу та особливостей методики аналізу господарської діяльності, характеристика етапів організації аналізу на підприємстві.

Питання до самостійного вивчення

1. Ціль та задачі аналізу господарської діяльності, їх прямий та зворотний зв'язки.
2. Резерви, ресурси, фактори, ризики, показники оцінки, їх сутність та класифікація.
3. Принципи аналізу господарської діяльності, їх класифікація за ознаками: складність; наука-розробник; зміст. Зв'язок принципів і методів аналітичного дослідження.
4. Методологія, методика та метод, їх сутність і зв'язок між ними. Складові методології економічного аналізу господарської діяльності.
5. Особливості детермінованого та стохастичного факторного аналізу.
6. Групування економічного аналізу за видами діяльності.
7. Сутність і особливості функціонально-вартісного аналізу.
8. Порівняльний міжгосподарський аналіз, його спрямованість та особливості.
9. Особливості ситуаційного та маржинального аналізу.
10. Системний комплексний аналіз господарської діяльності підприємств, його склад, взаємозв'язки структурних елементів, взаємообумовленість станом зовнішнього середовища та напрями вдосконалення.
11. Наведіть відмінні ознаки суцільного та вибіркового економічного аналізу. Обґрунтуйте їхні переваги та недоліки.
12. Інформація як важливий сучасний ресурс. Зв'язки між економічною інформацією та економічним аналізом. Сутність інформаційного забезпечення, його еволюція. Вимоги до інформації. Принципи формування економічної інформації як основи для організації обліку та складання звітності.
13. Класифікація аналітичної інформації та характеристика її видів.
14. Джерела інформації для зовнішнього та внутрішнього економічного аналізу. Перевірка достовірності її джерел.
15. Ресурсне забезпечення та ефективність комп'ютерних технологій аналітичних робіт.

Контрольні запитання

1. У чому полягає взаємозв'язок аналізу господарської діяльності та системи управління?
2. Дайте визначення об'єкту і предмету аналізу господарської діяльності.
3. Охарактеризуйте метод аналізу господарської діяльності.
4. Які особливості застосування методу порівняння?
5. Назвіть види факторного аналізу та їх відмінності.
6. У чому полягає суть прийому елімінування?
7. Розкрийте алгоритм застосування способу ланцюгових підстановок.
8. У чому полягає суть способу абсолютних та відносних різниць?
9. Поясніть суть організації аналітичної роботи на підприємстві.
10. Дайте характеристику етапам аналітичної роботи на підприємстві.
11. Яка роль інформаційних технологій в аналітичному процесі?
12. У чому полягають особливості «ІТ-Підприємство» та «ІТ-інфраструктура»?
13. Наведіть ознаки та проведіть класифікацію економічної інформації. Надайте характеристику та області використання кожного виду інформації.
14. Охарактеризуйте засоби підготовки вихідних аналітичних даних.
15. Надайте оцінку сучасного стану ринку інформаційних послуг.

Практичні ситуаційні завдання

Задача. На основі вихідної інформації, наведеній у таблиці, з використанням методу порівняння визначте, яких результатів досягло підприємство порівняно з планом, з показниками минулого періоду та підприємством-конкурентом.

Для проведення аналізу добудуйте аналітичну таблицю та розрахуйте відхилення показників досліджуваного підприємства

- від плану,
- від попереднього періоду,
- від рівня підприємства-конкурента.

Показник	Дані по підприємству			Звітні показники підприємства-конкурента
	Попередній період	Звітний період		
		план	факт	
Витрати праці, люд./год.	4,1	3,0	3,6	3,0
Витрати сировини і матеріалів, кг.	256	249	246	242

Зробіть аналітичні висновки.

ТЕМА 2 АНАЛІЗ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА

Мета вивчення теми: ознайомлення з метою, завданнями, об'єктами аналізу необоротних активів, з'ясування джерел інформації аналізу, визначення основних напрямів аналізу основних засобів, систематизація показників оцінки стану та руху основних засобів, характеристика методики аналізу ефективності використання основних засобів, визначення системи ключових факторів впливу на фондовіддачу та методики виявлення резервів збільшення випуску продукції за рахунок підвищення ефективності використання основних засобів

Питання до самостійного вивчення

1. Роль і значення ресурсозбереження. Класифікація виробничих ресурсів, їх характеристика.
2. Методика аналізу використання необоротних активів.
4. Аналіз використання виробничої потужності підприємства. Способи подолання «вузьких» місць виробництва.
5. Особливості аналізу лізингової операцій та оцінки їх ефективності.
6. Методика аналізу нематеріальних активів.

Контрольні запитання

1. Назвіть мету та охарактеризуйте основні напрями аналізу необоротних активів підприємства.
2. Перелічіть завдання і джерела інформації аналізу необоротних активів.
3. Охарактеризуйте напрями аналізу використання основних засобів.
4. Як визначається рівень забезпеченості підприємства основними виробничими засобами?
5. За якими показниками оцінюють технічний стан та рух основних засобів і як їх визначають?
6. У чому полягає методика аналізу ефективності використання виробничих основних засобів?
7. Які показники характеризують ефективність та інтенсивність використання основних засобів і як їх розраховують?
8. Дайте характеристику індивідуальним показникам ефективності та інтенсивності використання основних засобів.
9. Розкрийте алгоритм розрахунку впливу факторів на зміну фондовіддачі.
10. Розкрийте алгоритм розрахунку впливу показника фондовіддачі на зміну обсягу випуску продукції.

Практичні ситуаційні завдання

Задача. Проаналізуйте технічний стан основних засобів на основі вихідної інформації, наведеній у таблиці. Для проведення аналізу добудуйте аналітичну таблицю та розрахуйте основні показники технічного стану основних засобів. За результатами розрахунків показників, оцініть динаміку їх змін у звітному періоді. Зробіть висновки.

Показники	На початок	На кінець	Відхилення
Первісна вартість основних засобів, тис. грн.	25230	27560	?

Знос основних засобів, тис. грн.	700	1800	?
Залишкова вартість основних засобів, тис. грн.	24530	25760	?
Коефіцієнт зносу	?	?	?
Коефіцієнт придатності	?	?	?

ТЕМА 3 АНАЛІЗ МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

Мета вивчення теми: ознайомлення з метою, завданнями, об'єктами аналізу матеріальних ресурсів, з'ясування джерел інформації аналізу, визначення основних напрямів аналізу матеріальних ресурсів, висвітлення особливостей аналізу забезпечення матеріальними ресурсами, систематизація показників інтенсивності використання запасів, характеристика методики аналізу ефективності використання матеріальних ресурсів, визначення основних факторів впливу на матеріаломісткість продукції.

Питання до самостійного вивчення

1. Аналіз забезпеченості виробництва продукції матеріальними ресурсами.
2. Аналіз стану запасів та ефективності їх використання.
3. Аналіз ефективності формування портфеля замовлень на матеріали та виконання договорів на їх постачання.
4. Розрахунок оптимальної партії поставок.
5. Аналіз відхилень від норм витрат матеріалів. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів.
6. Визначення резервів підвищення ефективності використання матеріальних ресурсів.

Контрольні запитання

1. Розкрийте значення та завдання аналізу матеріальних ресурсів.
2. Охарактеризуйте напрями аналізу матеріальних ресурсів.
3. У чому полягає особливість аналізу забезпечення матеріальними ресурсами?
4. За якими показниками оцінюють інтенсивність використання запасів?
5. Як визначають оптимальну партію замовлення?
6. З якою метою використовують ABC-аналіз та XYZ-аналіз?
7. Назвіть показники, що характеризують ефективність використання матеріальних ресурсів.
8. Які фактори впливають на зміну матеріаломісткості продукції та суми матеріальних витрат?
9. Розкрийте алгоритм факторного аналізу матеріаломісткості продукції.
10. Викладіть методику розрахунку впливу ефективності використання матеріальних ресурсів на зміну обсягу продукції.

Практичні ситуаційні завдання

Задача. Проведіть аналіз матеріальних затрат на підставі вихідної інформації, наведеній у таблиці. Визначте вплив зміни кількості витрачених матеріалів та вартості одиниці матеріалу на величину матеріальних затрат.

Показники	За нормами	Фактично	Відхилення +; -
-----------	------------	----------	--------------------

Кількість витрачених матеріалів, кг.	64	63	?
Вартість одиниці матеріалу, грн.	1027,0	2309,4	?
Затрати на матеріали, грн.	?	?	?

Зробіть висновки.

ТЕМА 4 АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ І ВИТРАТ НА ОПЛАТУ ПРАЦІ

Мета вивчення теми: ознайомлення з завданнями, об'єктами та напрямками аналізу використання трудових ресурсів, з'ясування джерел інформації аналізу, систематизація показників оцінки інтенсивності руху персоналу; висвітлення методики аналізу повноти використання робочого часу та аналізу впливу факторів на динаміку продуктивності праці, визначення основних напрямів аналізу оплати праці та особливостей розрахунку впливу факторів на зміну фонду оплати праці.

Питання до самостійного вивчення

1. Значення і завдання аналізу використання трудових ресурсів на підприємстві. Джерела його інформацією.
2. Визначення забезпеченості підприємства трудовими ресурсами. Оцінка кваліфікаційного рівня персоналу підприємства і змін в його складі. Вивчення динаміки показників і причин плинності кадрів.
3. Система показників, що характеризують рівень соціальної захищеності членів трудового колективу. Методика їх аналізу.
4. Система показників, що характеризують, повноту використання трудових ресурсів на підприємстві. Порядок визначення надпланових цілоденних, внутрізмінних і непродуктивних втрат робочого часу. Об'єктивні та суб'єктивні причини їх утворення. Визначення резервів збільшення випуску продукції за рахунок скорочення втрат робочого часу.
4. Система узагальнюючих, приватних та допоміжних показників продуктивності праці. Порядок їх розрахунку. Фактори зміни середньорічної, середньоденної і середньогодинної вироблення. Методика розрахунку їх впливу. Порядок розрахунку резервів зростання продуктивності праці.

Контрольні запитання

1. Розкрийте значення та завдання аналізу використання трудових ресурсів підприємства.
2. Назвіть основні джерела інформації для аналізу трудових ресурсів.
3. Охарактеризуйте напрями аналізу забезпечення підприємства трудовими ресурсами?
4. Які показники використовують для характеристики руху персоналу і як визначають їх рівень?
5. За якими показниками аналізується використання робочого часу?

6. Дайте визначення трудомісткості продукції та назвіть основні фактори що впливають на її зміну.

7. Дайте визначення продуктивності праці та назвіть основні фактори що впливають на її зміну.

8. Охарактеризуйте показники продуктивності праці і методику їх розрахунку.

9. Розкрийте методику аналізу оплати праці.

10. У чому полягає особливість факторного аналізу фонду оплати праці?

Практичні ситуаційні завдання

Задача. Проаналізуйте продуктивність праці за звітний період по підприємству на основі вихідної інформації, наведеній у таблиці. Для проведення аналізу добудуйте аналітичну таблицю та розрахуйте показники продуктивності праці і середньої заробітної плати.

Визначте вплив на зміну продуктивності праці таких факторів як:

- зміна частки робітників та
- зміни їх продуктивності праці.

№ з/п	Показники	План	Факт
1.	Обсяг випуску товарної продукції (тис. грн.)	132140,0	132380,0
2.	Загальна сума фонду заробітної плати (тис. грн.)	712,3	719,6
2.1.	зокрема – робітників (тис. грн.)	301,7	289,2
3.	Середньооблікова чисельність:		
3.1.	Загальна по підприємству (осіб)	178	171
3.2.	зокрема - робітників (осіб)	150	140
4.	Продуктивність праці загальна	?	?
4.1	зокрема – продуктивність праці робітників	?	?
5.	Середня заробітна плата по підприємству	?	?
5.1.	зокрема – середня заробітна плата робітників	?	?

Зробіть аналітичні висновки.